

[Ole Espersen]

præget af, at vi har ønsket, at indvandrerne i så vidt omfang som muligt skulle behandles som danske statsborgere. Af samme grund har vi ikke her i landet særlige direktorater eller specielle kontorer til at tage sig af indvandrernes problemer. Det er et godt udgangspunkt, men det er klart, at det også er et udgangspunkt, som kan give nogle problemer. Det er et udgangspunkt, som måske nok i nogle henseender har ført til minusser i vores måde at behandle indvandrerne på.

På den anden side skal vi ikke gøre os den illusion, at blot man har den gode vilje, kan man løse alle problemerne. Når man læser venstresocialisternes baggrundspapirer igennem, kunne man næsten få indtryk af, at blot man havde en pæn og god vilje, kunne man løse alle problemer. Det kan man ikke, desværre. Lad mig nævne et enkelt.

Forestiller man sig en familie med halvstore børn, der kommer her til landet ud fra et ønske om at blive her nogle år og så vende tilbage til et helt andet samfund, er det forståeligt, at den familie ikke ønsker, at børnene skal integreres i det danske samfund, at de skal gennemgå en uddannelse, f. eks. sproglig omformning til dansk, som kan gøre det særdeles vanskeligt for dem at komme hjem igen. Som tiden går, skifter familien måske standpunkt og vil nu blive her i landet, og der er måske da forløbet 4-5 år, hvor en meget vigtig uddannelsesmulighed er gået til spilde. Jeg tror ikke, det er et problem, vi sådan kan løse: vi kan ikke uden videre tvinge folk, børn, der ikke er i folkeskolealderen, til at lære dansk i en situation, hvor forældrene af den grund, jeg nævnte, ikke ønsker det.

Den væsentligste forudsætning for et tilidsfuldt samarbejde mellem indvandrere og danske myndigheder for at opnå en rimelig integration er, at indvandrerne føler tryghed. De skal både føle tryghed i forhold til deres mulighed for at forblive i landet, hvis de ønsker det, og de skal føle tryghed i forhold til de myndigheder, der tager sig af deres sager.

Indvandrerstoppet gav naturligvis i sig selv øget tryghed for dem, der var kommet til landet. Men der er ingen tvivl om, at der stadig væk er mange indvandrere – de, der endnu ikke har opnået dansk statsborgerskab – som med rette eller urette føler, at de ikke kan være sikre på at kunne blive her i landet, som føler en usikkerhed med hensyn til

deres ret til at forblive i Danmark, og det er nok den dårligste baggrund, man overhovedet kan forestille sig, for, at en integration skulle kunne gennemføres med held.

Den manglende tryghed er jo i virkeligheden hovedemnet i den betænkning, som justitsministeriets fremmedlovsudvalg lige har afgivet. Forslagene i denne betænkning er måske ikke særlig vidtgående, men det skal ses på baggrund af, at dette udvalg først blev bedt om at komme med forslag til ændringer i den administrative praksis. Udvalget kunne altså ikke røre selve lovgrundlaget, og derfor må forslagene være beskedne; f. eks. har udvalget endnu ikke haft nogen mulighed for at tage stilling til, om der bør indføres en særlig nævnsbehandling af spørgsmålet om opholdstilladelser til udlændinge eller spørgsmålet om udvisning af udlændinge. Det bliver det næste problem, som udvalget skal tage sig af.

Det er altså relativt beskedne forslag, der er kommet, men det er alligevel meget, meget vigtige forslag, først og fremmest i den forstand, at der nu foreslås indført regler om, at udlændinge, når de har fået en vis tilknytning til landet, har ret til at få en opholdstilladelse – at skønnet altså fjernes – og der foreslås også klarere regler for udvisninger.

Vi håber, at der fra justitsministeren på grundlag af denne betænkning kommer et hurtigt udspil, måske oven i købet i en vide-regående form end den, der er foreslået. Jeg synes i øvrigt, der også er mange interessante mindretalsudtalelser i betænkningen, så selv om den er omfattende og kræver et grundigt studium, er denne betænkning værdifuld, og vi håber, at der snart bliver handlet på grundlag af den.

Som jeg sagde, er etableringen af en større tryghed den væsentligste betingelse for, at man i en rimelig atmosfære kan løse disse væsentlige problemer, vi står over for. Men jeg mener dog – og det vil jeg sige, før jeg vender tilbage til enkelte konkrete problemer – at vi bør fastholde udgangspunktet. Vi bør fastholde, at indvandrerne i videst muligt omfang bør behandles som danske borgere, og at der hverken bør oprettes direktorater eller specielle indvandrerkontorer, som man har det i visse lande. Havde vi stået i en situation, hvor der stadig væk var en meget stor strøm af indvandrere til landet, havde det